

Juleaften 2000

Det er juleaften. Det er også fjerde søndag i advent. De to ting falder sammen i år, og det giver en god anledning til at bygge bro fra advent til jul.

Adventtiden er en forberedelsestid. Vi skal forberede os på julen, så vi forstår, at hvad der skete julenat var det, som mennesker havde længtes så inderligt efter at få at se. For menneskeslægten var ligesom kørt træt, og jordens børn længtes efter en ny tro, en nyt håb, en ny kærlighed. Men julenat blev Guds Søn født på jord, og dermed begyndte genrejsningen af den trætte menneskeslægt.

Denne længsel efter en ny tro, en nyt håb, en ny kærlighed, skulle vi gerne have mærket lidt på vores egen krop for at gå julen velforberedt i møde. Og ikke bare gå selve julen velforberedt i møde, men i det hele taget gå det i møde, som Jesus Kristus står for.

Som sagt er det fjerde søndag i advent, og på denne dag er det Johannes Døber, der optræder. Han har fået tildelt den rolle at introducere Jesus Kristus. Det er den voksne Jesus Kristus, Johannes introducerer, for det var nemlig først, da Jesus var en voksen mand, at Johannes Døber lærte ham at kende.

Nu kan det godt være, at nogle af jer tænker: Jamen er det ikke det lille Jesusbarn, vi skal høre om i dag? Og så er mit svar: Jo, det skal vi også høre om til allersidst, men det er ingen skade til først at høre lidt om Jesus, sådan som Johannes Døber ser ham.

Johannes Døber er en glødende profet for Herren. Han står ved Jordanfloden ikke så langt fra dens udløb i det Døde Hav. Det hedder om denne Johannes Døber, at han er iklædt en kameluldsklædning og har læderbælte om livet. Og han prædiker, som det hedder, »omvendelsesdåb til syndernes forladelse«.

Det betyder to ting: Det ene er, at Johannes prædiker for folkeskarerne at de skal omvende sig – de skal vende sig om, de skal med hud og hår vende sig til Gud påny, de skal opføre sig, som det passer sig for mennesker, der vil kalde sig selv Abrahams børn.

Det andet er, at Johannes døber folk som besegling af deres omvendelse. Det gamle menneske skal druknes i Jordanflodens vand,

og et nyt, retfærdigt menneske skal stige op. Dåben er dåb til syndernes forladelse.

Nu er det så, at Jesus i en alder af 30 år kommer til denne Johannes Døber og beder om at blive døbt, hvad Johannes protesterede voldsomt imod, efter hvad nogle af evangelisterne fortæller. For Johannes kunne ikke se, at Jesus havde omvendelse behov. Hvad skulle han så døbes for?

Men Jesus kom heller ikke for at blive døbt på egne vegne. Han kom for at blive døbt på intet mindre end hele menneskehedens vegne. Det lyder jo noget voldsomt, og det giver da også kun mening at tale om dåb på menneskehedens vegne, hvis vi tør tro, at Jesus fra Nazareth havde guddommeligt mandat dels til at repræsentere mennesker over for Gud og dels til at repræsentere Gud over for mennesker.

Men hvis vi tror, at Jesus havde dette dobbelte guddommelige mandat – og det er jo det, vi tror, når vi siger, at Jesus Kristus på samme tid er Marias søn og Guds søn – så forstår vi, at Jesu gerning måtte begynde med dåben i Jordanfloden og slutte med den offentlige død på Golgathahøjen.

Men tilbage til Johannes Døber. Han nøjes ikke med at døbe Jesus, men han introducerer ham som verdens frelser. Johannes siger til farisæerne, den tids åndelige autoriteter, at der midt iblandt dem er en mand, som de ikke kender. Men han, Johannes, kender ham og kan anbefale ham. Selv er han ikke værdig til at hjælpe ham af med sandalerne, så meget er den mand større end ham.

Dagen efter, at Jesus er blevet døbt, fortsætter Johannes med at anbefale Jesus og siger om ham: »Se, dér er Guds lam, som bærer verdens synd.« Det er måske en mærkelig sætning at høre ved juletid, men hvis nogen af jer har hørt Händels Messias her op mod jul, så har I måske bidt mærke i, at en af teksterne i dette oratorium faktisk er netop dette skriftsted. Og det er der god mening i.

For ved at kalde Jesus for »Gud lam, som bærer verdens synd« signalerer Johannes Døber, at der er en lige linie fra Jesu dåb til hans lidelse og død. Og ligesom Jesus ikke døde på egne vegne, men for menneskeslægtens skyld, således blev Jesus altså heller ikke døbt på egne vegne, men på menneskeslægtens vegne.

Hvad er det så, der sker, når vi bærer et barn til dåben? Der sker det, at barnet får del i den pagt, som Jesus oprettede mellem Gud og mennesker ved at tage rollen på sig som Guds lam, der bærer verdens synd.

Dåbspagten er delagtighed i frelsespagten. Ved dåben slås korsets tegn for barnets pande og for barnets bryst til tegn på, at barnet skal tilhøre den korsfæstede og opstandne Herre Jesus Kristus. Korset slås både for panden og for brystet, fordi både forstanden og hjertet skal tilhøre Kristus.

Johannes Døber peger hen på Kristus og hans gerning. Dermed åbner Johannes Døber dåben og dens betydning for os, og Johannes åbner julen og dens betydning for os.

Nu kan vi holde jul og synge om det lille Jesusbarn, fordi vi kender fortsættelsen. Men det begyndte julenat, da Maria fødte sin Søn, svøbte ham og lagde ham i en krybbe. Og englene sang: »Ære være Gud i det højeste! og på jorden fred i mennesker af god vilje«.

Det begyndte med Guds Søns fødsel. Det er det, vi fejrer i aften og de følgende dage.

Amen.